

โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
กิจกรรมพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
ไปพลางก่อน (ต.ค. 66 - พ.ค. 67)

1. หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์/นโยบาย

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

2.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนย่อยของแผนแม่บท แผนแม่บท 15 พลังทางสังคม ประเด็นแผนย่อย

4.1.1 การเสริมสร้างทุนทางสังคม

2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 หมายความว่า 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม

2.4 นโยบายหลักด้าน การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์

3. หลักการและเหตุผล

พระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำริ และพระราชทานแนวคิด แนวทางการปฏิบัติต่าง ๆ แก่ปวงชนชาวไทย ให้รอดพ้นจากวิกฤต และสามารถดำเนินอยู่ในสังคมได้อย่างสมดุล มั่นคง และยั่งยืนภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ซึ่งภาครัฐ และภาคเอกชนได้น้อมนำแนวพระราชดำริต่าง ๆ มาจัดทำเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนผู้ยากไร้ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนในพื้นที่

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยน้อมนำแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ และศาสตร์พระราชาด้านต่าง ๆ มาดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ส.ป.ก. มีแผนการจัดสรรงบประมาณ แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรม พัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ จำนวน 16 โครงการ อนึ่งการดำเนินงานโครงการมีทั้งลักษณะที่ ส.ป.ก. เป็นหน่วยงานหลัก และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกรตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
2. เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า

5. กลุ่มเป้าหมายการดำเนินการ

- 1) เกษตรกร และยุวเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 2) เกษตรกร และยุวเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- 3) เกษตรกร ยุวเกษตรกร สหกรณ์ ในพื้นที่ที่ดินพระราชทาน

6. พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินและพื้นที่โครงการ

7. หลักเกณฑ์/เงื่อนไข

- 1) ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
- 2) การคัดเลือกเกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรมต้องเป็นเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน หรือเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้รับมอบหมายที่มีความสนใจในการเรียนรู้
- 3) ดำเนินการรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่ายเงินประจำเดือนในรูปแบบ google sheet และรายงานผลสำเร็จตามแบบฟอร์มที่กองประสานงานโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษกำหนด เพื่อรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

8. วิธีดำเนินงาน

- 1) ศึกษาบริบทชุมชน วิเคราะห์ศักยภาพชุมชน จัดทำแผนชุมชน เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกร/ชุมชน เพื่อกำหนดเป็นแผนงานพัฒนา
- 2) ประสาน เกษตรกรเป้าหมาย/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงแผนงานโครงการ และร่วมกำหนดทิศทางการดำเนินงาน
- 3) ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตร โดยวิธีการสัมมนาและฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และการศึกษาดูงาน หรือสถานที่อื่นๆ ที่ประสบผลสำเร็จ หรือสอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตร
- 4) พัฒนาเป็นแปลงเรียนรู้ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจ
- 5) พัฒนาเกษตรกรตัวอย่าง เพื่อเป็นต้นแบบและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ
- 6) การจัดทำธนาคารอาหารชุมชน เพื่อการฟื้นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสร้างความยั่งยืนในพื้นที่
- 7) ขยายผลองค์ความรู้ สร้างเครือข่ายความร่วมมือ บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- 8) การให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ (คลินิกกฎหมาย)
- 9) จัดทำโครงการ/กิจกรรม เถลิงพระเกียรติ/จัดนิทรรศการงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ/กิจกรรมเทิดพระเกียรติ/และกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับพระบรมวงศานุวงศ์
- 10) รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่ายเงินประจำเดือนในรูปแบบ online google sheet จัดทำรายงานสรุปผลประจำปี
- 11) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานโครงการ
- 12) ติดตาม ประเมินผล เกษตรกรนำความรู้ไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพ
- 13) ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ การถอดบทเรียน/สรุปบทเรียนเพื่อพัฒนางานโครงการ
- 14) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานโครงการ/ผลสำเร็จของเกษตรกร ผ่านทางช่องทางสื่อออนไลน์ จัดทำเอกสารวิชาการ เป็นต้น
- 15) การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. จังหวัด/ส่วนกลาง/เกษตรกร/จ้างเหมาบริการ ที่ดำเนินงานภายใต้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

9. ตัวชี้วัด

9.1 เชิงปริมาณ :

- เกษตรกรเป้าหมายได้รับการส่งเสริมตามแนวทางพระราชดำริ จำนวน 660 ราย

9.2 เชิงคุณภาพ :

- เกษตรกรเป้าหมายน้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติและได้ผลจริงไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60

9.3 ผลสัมฤทธิ์ :

- ร้อยละ 60 ของเกษตรกร มีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10

10. งบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อน (ต.ค. 66 - พ.ค. 67)

จำนวน 14,194,800 บาท

11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ตุลาคม 2566 – 31 พฤษภาคม 2567

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. พื้นที่โครงการมีการพัฒนาเป็นธนาคารอาหารชุมชน แหล่งเรียนรู้ แพลตฟอร์ม
2. เกษตรกรมีอาชีพ มีรายได้ เกิดการพึ่งพาตนเองได้
3. เกษตรกร เด็ก และเยาวชน มีจิตสำนึกของการรักษา หวงแหน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม